

מלבד העריכה המחודשת
בענין 'קו התאריך' (המצורף בזה)
אין שינויים ותיקונים נוספים
(מלבד תיקוני דפוס קטנים)
בכל מהלך הספר.

הפרסום בעתונות בענין תיקונים
בשאר הספר לא היה מדויק

בענין שמירת שבתות וחגים באיזור

'קו התאריך'

ב. שם: ההולך במדבר ואינו יודע מתי הוא שבת וכו'. והנה בענין מקום 'קו התאריך' לענין חישוב¹² זמן התחלפות היום, כבר הורה זקן הלא הוא החזון איש [בקונטרסו "ח"י שעות"], אשר נכנס לעובי הקורה, ומסקנתו חדה וברורה על פי ס' הכוזרי לרבי יהודה הלוי [מאמר ב' סימן כ'] והמאור [לרבי זרחיה הלוי, ראש השנה כ:]: וכל גדולי הראשונים, כי יש לחשב¹³ תשעים מעלות ממזרח לירושלים, ששם נגמרת היבשה (יבשת 'אסיא'), ומתחיל ים האוקיינוס הגדול המפריד בין יבשת אסיא לאמריקא ושאר האיים

ששם, ובנקודה זו מתחיל היום החדש (ו' שעות קודם לירושלים), ומזרחה ממנו שיין ליום שעבר (י"ח שעות אחר ירושלים).

ובמסקנת הדברים כותב (שם) "שאין שום מקום לנטות מזה ימין ושמאל וכו', תלמוד ערוך הוא בפי ר' חסמן הדיין, הראב"ח, ריב"ב וכו', והראב"ד והכוזרי והר"ן והריטב"א, וכן מפורש בתשב"ץ, ואין שום אחד מהראשונים שיחלוק בזה, ואסור לשמוע דברים בנליזה מדבריהם או פקפוק ח"ו באמיתתם" וכו'.

ואכן כל גדולי הדור האחרון התייחסו לדבריו באימה ויראה, ורבים¹⁴ הסכימו לדבריו כהוראה ברורה ומוסכמת שבכל איי הים¹⁵ והספינות

סעי' ב' ומשנ"ב. 12. דהנה ידוע שהעולם כדורי הוא, ומסתובב סביב צירו ממערב למזרח, ונמצא שהשמש מסובבת הכדור ממזרח למערב מול אמצע הכדור (על ידי שנוטה מעט לצד אחד בקיץ ובחורף לצד האחר, ונטיה זו משפיעה על החום והקור שבכדור, ועל ידי נטיה זו נעשה האקלימים), ומסובבת את כל הכדור במשך יממה של כ"ד שעות, ואין לנו שום הבחנה טבעית וברורה לדעת אימתי יש להתחיל יום חדש (בעוד שלענין צפון ודרום הכדור יש הבחנה טבעית וברורה, כי השמש מהלכת מעל אמצע הכדור (וכנ"ל) וקרניה חלושים בשני קוטבי הכדור, ולכן שם יש חורף ושלג וקרח נצחי, וכמה שמתקרבים יותר לאמצע הכדור מתחמם הכדור יותר ויותר, עד ל'קו המשווה' (שהוא מול קרני השמש ממש) ששם חם ביותר בכל ימות החמה). והנה כבר בשנים קדמוניות היה מוסכם לחלק את כדור העולם לשלוש מאות שישים מעלות, מהלך כל שעה של השמש הוא ט"ו מעלות (ע' בכוזרי והמאירי דלהלן). והסכמת האומות לחשב כתחילת יום חדש במיצר הים שבין יבשת אסיא ליבשת אמריקא (מיצר ברינג), ששם לכל רוחב הכדור מצפון לדרום כמעט ואין יבשה, ושם במיצר ברינג ישנו גבול צר של מים בין יבשת אסיא לאמריקא, ונמצא שבעוד שהשמש של יום ראשון זורחת בקצה יבשת אמריקא (מחוז אלסקה), מיד מספר דקות אח"כ זורחת השמש של יום שני בקצה יבשת אסיא (מחוז סיביר), ועיין במפה שבסוף הספר להמחשה והבהרה ברורה. 13. כי יש לחלק כדור הארץ לארבעה חלקים, כל חלק תשעים מעלות, וירושלים המרכז, טבור הארץ, של חצי כדור העליון שהוא עיקר הישוב (אסיא אפריקא ואירופה, ובזמניהם עדיין לא נודע על יבשת אמריקא), ויש לתת תשעים מעלות לצד זה של ירושלים ותשעים מעלות לצד זה של ירושלים, ויתר כדור הארץ נגרר אחרי הזמן של ירושלים לאחריו, זה תורף שיטת הכוזרי והמאור, ולפי המפות המדוייקות שבזמנינו אכן אם נמתח קו ישר נגד ירושלים (לפי הטיית הכדור, ולא בקו ישר לעבר אמצע הכדור (קו המשווה)), אזי תשעים מעלות מירושלים יוצא קרוב לחיבור קו היבשה עם ים האוקיינוס על החוף של העיר שנחאי שבסין (אם כי עדיין למעלה משם לעבר הקוטב הצפוני יוצאת היבשת עוד הלאה הרבה מחוץ לתשעים מעלות (חלק ממדינת סין וסיביר ועוד), וע' להלן), ועיי"ש בחזו"א בהרחבה גדולה. 14. כן פסקו גאוני בריסק הגר"ח והגר"ז זצ"ל, וכפי דעתו של הגאון רבי שמחה זליג ריגר זצ"ל ראב"ד בריסק שהסכים לדעה זו, וכן העלה בשו"ת בית אבי ח"ב סי' נ"ח, תשובות והנהגות ח"ג סי' פ"ו וח"ה סי' פ"ה, ובס' בירור הלכה הכא שכן משמע בס' ארצות החיים להמלבי"ם סי' א' וכו' בס' מחשבות בעצה עמ' פ"ה, ובס' תאריך ישראל שכן נקטו הלכה למעשה הגר"ח קרייזוויט והגר"א פאם זצ"ל, ובס' בוצינא קדישא (עמ' ר"י) מביא ששמע ממהר"י מסאטמאר זצ"ל שהחזו"א צודק בהחלט כי פסקו בנוי עפ"י פסקי רבותינו הראשונים (ומיהו ע' להלן הערה 26 בשמו). 15. וביניהם: איי יפאן, חלק מאיי הפיליפינים,

המפליגות בין קו תשעים מעלות מירושלים ועד לקו התאריך הבינלאומי [135 מעלות ממזרח לירושלים] יש לשמור שבת לפי 'יום ראשון' דשם לכל דבר וענין, בין לקולא¹⁶ בין לחומרא, וכן שאר החגים והמועדים לפי חשבון זה. ויש¹⁷ מי שחקר ומצא שגם בדורות הקודמים שהשאלות בענין זה היו בלתי שכיחים בעליל, מכל מקום כאשר נשאלו גדולי הדורות בזה היה הדבר פשוט אצלם לפסוק כן. אמנם יש לציין שאם כי כאמור הוראת החזון איש ברורה ומוחלטת, בכל זאת ידוע ומפורסם שהיה¹⁸ החזון איש מייעץ שלא לנסוע למקומות אלו, וכן מובא מעוד¹⁹ גדולי ישראל לחשוש מאד ולא להיות שם בימי הספיקות של שבתות וימים טובים, ולו יהי מפני הבלבול, כי ביום שהסכמת אנשי המקום לקרוא ליום השביעי, אצלו הוא חול, וביום ראשון דשם אצלו שבת, ועלול ליגרם זלזול בשמירת השבת והחגים, ובפרט להמון העם.

ויש²⁰ הכותבים שבכל איי הים אלו שבין

ניו זילנד, גינאה, סנט לורנס, ושאר עשרות האיים הקטנים והגדולים הפזורים שם במרחבי ים האוקיינוס (ראה במפה שבסוף הספר). 16. וכפי שכתב החזון איש מברק הידוע ששיגר ליפאן (בעשיית בשנת תש"ב) שלפי חשבון המקומיים חל י' בתשרי ביום רביעי) "אחים יקרים אכלו ברביעי וצומו תענית יום כפור בחמישי ואל תחשו לשום דבר", וכן במכתב מהגר"ח קרליץ והגר"ח קנייבסקי שליט"א שמובא בסו"ס חוט שני (ר"ה ויוה"כ) שהסכים לפסק זה הגרי"ז מבריסק זצ"ל, ועוד כותבים שם הגר"ח והגר"ח "אין צורך כלל לימנע ממלאכה ביום שהגויים תושבי המקום קורין אותו יום שביעי" (אמנם במכתב שקיבלתי מבמעמ"ס פשר חזון כותב שהגר"ח שליט"א מורה לשואלים אותו לימנע ממלאכות דאורייתא בפרהסיא ביום השביעי שלהם). 17. ס' בירור הלכה (זילבר) תנינא (בסימן זה) שכן היה פשוט במשך הדורות אצל גדולי ישראל, עיי"ש מקורות לזה, והגר"מ טיקוצינסקי בעצמו מעיד בספרו 'בין השמשות' פרק ה' (שהדפיס כעשרים שנה קודם לפולמוס דשנת תש"ב) שרוב הדיעות סוברים כשיטה זו. 18. על פי עדות הגר"ח קנייבסקי שליט"א (כמובא בס' פשר חזון שם). 19. שו"ת וישב משה ח"א סי' קכ"א, ס' תאריך ישראל בשם הגר"מ פיינשטיין זצ"ל, וכן מוסר הגר"מ קליין שליט"א בשם רבו הגר"ש ואזנר זצ"ל שלהיות שם יש בו חשש איסור מדינא. 20. שו"ת שבט הלוי ח"ו סי' ל"ד, וכן בשו"ת ויען יוסף (פאפא) סי' ק"ו שהוא 'ספק דאורייתא' ואסור לעשות ביום ראשון גם לא מלאכות דרבנן, וכן בתשובות והנהגות ח"ה סי' פ"ה (אמנם כותב דנהגין להקל ע"י 'אמירה לנכרי'), וכן בשו"ת אור לציון ח"א סי' י"ד, וכן מובא שנהג מוהר"ש מאמשינוב זצ"ל כשהיה ביפאן בימי המלחמה. אמנם אין להתעלם כי הגר"ש אויערבאך זצ"ל (כמובא בס' הליכות שלמה הל' יוה"כ פרק ה' הערה 48) והגר"ש אלישיב זצ"ל (כמובא בשו"ת ישא ח"ג סי' ק' וק"א) הורו שאין צריך לימנע ביום ראשון דשם רק ממלאכות דאורייתא (וכלשון שו"ת ישא יוסף שם בשם הגרי"ש זצ"ל "בענין המחלוקת אודות קו התאריך יש לנהוג כפי המקובל בשם חכמי ירושלים כמו שמובא ע"י הגרי"מ טיקוצינסקי (בספרו היומם בכדור הארץ) שירושלים היא המרכז וקו התאריך 180 מעלות מירושלים (ע' במפה שבסוף הספר), ולהחמיר ולא לעשות מלאכות דאורייתא אף ביום א' כדעת מרן החזון איש", ובס' הליכות שלמה הנ"ל כותב בזה"ל: "ולענין מדינת יפן השיב רבינו שהנהגה למעשה היא כדעת המורים לנהוג שם שבת ויו"ט לפי חשבון הימים שבארץ ישראל, כמו שנהגו הדורים שם מאז התיישבותם, אלא שלענין דאורייתא יש להחמיר גם ליום המחרת לענין עשיית מלאכה", וכן מובא בשם האמרי אמת מגור ומוהר"ש מזוועהיל זצ"ל (ע' ס' יסודי עולם תולדות אדמורי"י זוועהיל (ירושלים תשע"ה) פרק כ"ד בהרחבה גדולה) שסמכו ידיהם על פסק הגרי"מ"ט, וכפי שהוכיח בספרו 'היומם' עפ"י כמה מהראשונים (וידוע שבעשרת ימי תשובה דשנת תש"ב לאחר אסיפת כמה מרבני ירושלים בראשות הגרי"מ"ט שלחו מברק ליהודים הפליטים ששהו ביפאן "החלטת הרבנים שתענית יום הכפורים הוא ביום רביעי, לפי חשבון הנהוג ביפאן", אך בהמשך המברק מבקשים הרבנים שיקפידו ביום חמישי לאכול שיעורים ולשמור על שאר דאורייתות, וכבר הזכרנו שהחזון איש בקו" ח"י שעות דחה מכל וכל כל ראיותיו של הגרי"מ"ט מהראשונים, ובאותם הימים שלח מברק נגדי וכדלעיל הערה 16). ועוד יש

מאכילת חמץ. וביום שספק ראש השנה יתקעו בשופר בלי ברכה. וביום שספק יום הכפורים יאכלו²⁴ פחות פחות מכשיעור. וביום שספק סוכות ישבו בסוכה ולא יברכו עליה. וביום שספק חנוכה ידליקו נרות בלא ברכה.

ומעבר לקו התאריך הבינלאומי [לתוך עומק השטח הסמוך ליבשת אמריקא - באי²⁵ הים והספינות המפליגות שם] בודאי פשוט וברור²⁶ שיש לשמור שבת כפי יום השביעי דשם, המאחר את ירושלים.

ויש להדגיש ולציין כי כל זה באי הים, אבל ביבשות ששם (אסיא ואוסטרליה ואמריקא), כיון שחלקם אינם נמצאים כלל במקום הספק,

קו תשעים מעלות מירושלים עד לקו התאריך הבינלאומי יש לנקוט אותם כספק עצום (ספק דאורייתא) אם שייכים למזרח העולם או למערב העולם, ולכן מורים לכל אלו אשר מחמת אונס או שעת הדחק הוכרחו להיות שם, לשמור השבת לכל פרטיה ודקדוקיה בין בדאורייתות ובין בדרכנן בשני הימים, ביום שביעי דשם ויום ראשון דשם, ותפילות²¹ שבת וקידוש וסעודות שבת יעשו ביום שביעי דשם, וביום²² ראשון דשם יתפללו תפילה של חול בהנחת תפילין בברכה, והבדלה²³ יעשו במוצאי יום הספק (ובלי ברכת הנר), וברכת הבשמים יאמרו לאחר שתיית הכוס. וביום שספק פסח יזהרו

לציין כי שיטה ממוצעת מצינו בשו"ת בני ציון להגר"ד שפירא זצ"ל ח"א סי' י"ד וח"ב סי' י' וח"ג סי' ע"א שאם כי בכורי ושאר הראשונים מובא הקו 90 מעלות קודם לירושלים, מכל מקום כיון שתלית המאורות היה בשלוש שעות ביום לפי אופק ירושלים שהוא ארבעים וחמש מעלות ממזרח לירושלים, נמצא שיש להוסיף מעלות אלו ולעשות קו התאריך מאה שלושים וחמש מעלות ממזרח לירושלים שהוא לערך באותו מקום שהחליטו עליו אומות העולם (במיוצר ברינג, ראה במפה שבסוף הספר). וכדכתב שם בשו"ת בני ציון "לב מלכים ושרים ביד ה' אשר קבעו את הקו וכו' ולפלא כי הוא מכון עם ההלכה והקבלה בדיוק" (ובהסכמת רבי זאב מרחמיסטריווקא זצ"ל כותב להגר"ד שפירא "וגם ראיתי קונטרסים שמדברים אודות זמני השבת ויו"ט במקומות הרחוקים וכו' והראה בקיאות גדולה הפלא ופלא לכוון ההלכה לאמיתה"), ובס' דברי חכמים (להגאון ר' מרדכי צבי וויסמאן, תרל"ו) משער הקו 145 ממזרח לירושלים, ויש המחשבים שהוא 114 מעלות ממזרח לירושלים. 21. שו"ת שבט הלוי שם שכותב בזה"ל: "ואם כן בנידון דידן שמעולם שמרו שבת שם ביום השביעי שלהם בכל פרטיה ודקדוקיה, חלילה לזלול בשבת שלהם, ואע"פ שעומד נגדנו הספק העצום עפ"י שיטת הגאון חזון איש ודעימיה, די לנו אם לא יעשו מלאכה לא ביום שביעי ולא ביום ראשון, ובתפילות וקידוש וקריאת התורה וכו' ישאירו כמו מקודם, שלא להכניס בלבול וזלזול בשבת, ותפילין יניחו ביום ראשון ומתפלל חול כרגיל, והבדלה יכול לעשות אור ליום שני", עכ"ל. 22. שו"ת שבט הלוי ח"ג סי' כ"ח וח"ו סי' ל"ד, ועיי"ש שיוצא חוצץ נגד אלו שצדדו לעשות תחבולות שונות כקידוש בבין השמשות ותפילות חול בשני הימים והזכרת שבת בשומע תפילה וכו', דחלילה לעשות כן ואין לך זלזול שבת גדול מזה. ומיהו בתשובות והנהגות ח"ב סי' פ"ה כתב שהראוי להניח תפילין ביום שביעי דשם בצינעא ובלי ברכה, וכן נהג מוהרש"ש מאמשינוב זצ"ל כשהיה ביפאן וגם תפילין דר"ת הניח ביום השביעי דשם. 23. שו"ת שבט הלוי שם, ובתשובות והנהגות ח"ה סי' פ"ה כותב שיעשו הבדלה במוצאי שבת דשם ובלי נר, ובמוצאי יום הספק יאמרו ברוך המבדיל בין קודש לחול בלי שם ומלכות. 24. וכ"ה במכתבו של הגרא"ז מלצר זצ"ל (המובא בס' פשר חזון בסופו). 25. וביניהם איי הוואי. 26. שעיקר הטעם של המחמירים לשמור ב' הימים בקדושה עיקרו כדי שלא לשנות ממנהג היהודים אנשי המקום (וכנ"ל בשם שו"ת שבט הלוי), ובמקומות אלו שפיר שומרים גם אנשי המקום יום השבת וימים טובים כפי דעת הראשונים עפ"י החזו"א ושאר גדולי ישראל, וכנ"ל. ומיהו גם כאן אין להתעלם כי דעת הגרי"ש אלישיב זצ"ל שההכרעה כהגרימ"ט ודעימיה שיש לחשב קו התאריך 180 מעלות קודם לירושלים ויש להקדים שם ולשמור השבת ביום שיש (וכלשון ישא יוסף הנ"ל: "נתבקשתי לשאול אודות איי הוואי וכו' והבנתי ממין שליט"א (זצ"ל) שלדעתו אכן הגבול 180 מעלות מירושלים, ואם כן צריך לעשות שם שבת קודש ביום המקובל שם כיום ו' ולהקדים שמירת שבת, אם לא שנקבל את השיטה שאין משנים את הרגילות והמקובל בכל מקום (ע' להלן), שכתבו האחרונים שמקור

אזי לדברי הכל נהגין²⁷ למעשה שכל היבשה כולה נגזרת אחרי החלק שאינו בכלל הספק, והמחמיר יחמיר לעצמו לא להיות גם שם בימי הספק, או לנהוג מספק לחומרא באי עשיית המקום ששם, למרות שכבר שבת שבתו באחד מלאכות דאורייתא, ותו לא מידי.

הנוסע ממזרח למערב שנוסף לו שעות, או יום שלם, ולהיפך ג. שם: מונה שבועה ימים וכו' ומקדש שביעי. וכשחוזר ומגיע למקום ישוב שומר²⁸ שבת כפי המקום ששם, למרות שכבר שבת שבתו באחד

השיטה בשו"ת הרדב"ז ח"א סי' ע"ו, אבל כאמור מרבינו שליט"א (וצ"ל) שמעתי לא כן, אולם מלאכות דאורייתא אין לעשות אף ביום השבת המקובל שם²⁹). ולכן אם כי ההוראה הכללית היא כהחזו"א וכל שאר גדולי ישראל, המחמיר יחמיר לעצמו לא לעשות מלאכות ביום שישי דשם, וימנע מלהדליק נרות שבת (ואם ירצה ידליק בלי ברכה ביום ה' לפנות ערב נרות ארוכים שידלקו עד למחרת בלילה), וכמו"כ רשאי להקל להדליק נרות ע"י נכרי (ולענין הברכה ע"י האשה בשעה שהנכרי מדליק עיין סי' רס"ג אות י"ט, והמיקל יש לו על מי לסמוך). והנה עוד מצינו בפוסקים לדון לענין גרידה אחר מקום ישוב של יהודים כפי מנהג המקום - ע' מור וקציעה להיעב"ץ הכא, שו"ת שואל ומשיב מהדו"ד ח"ב סי' קנ"ד, תפארת ישראל תחילת מסכת ברכות, שו"ת ארץ צבי ח"א סי' מ"ד, כה"ח סי' רס"א סקי"ט. ובשו"ת מהר"ש מוהליבר סי' ו' דן בזה לענינינו ממש (לענין קו התאריך) עיי"ש, וכן מצינו בספרי כמה מגדולי ישראל שהורו לענין 'קו התאריך' שאין לשנות ממסורת אנשי המקום (שו"ת הר צבי ח"א סי' קל"ח, שו"ת מהר"י שטייף (בלימודי ה' בראשית אות קנ"ו), שו"ת בצל החכמה ח"ה סי' צ"ו וצ"ז, ס' ישראל והזמנים ח"ג פרק י"ג בשם מהר"י מסאטמאר והגר"מ פיינשטיין זצ"ל, וכן מובא שהורו הרי"צ מליובאוויטש וגאב"ד טשעביץ זצ"ל, ועיין עוד לעיל אות א' הערה 9 שלפי חכמי הקבלה כשספק אימתי שבת, היום המוסכם לעשות שבת היא השבת האמיתית לכל דבר וענין), ולדבריהם נמצא כי אורחים הנמצאים בספינה (שאינן ביניהם ציבור מיהודי המקום) או במקום שאין שם ישוב של יהודים, אזי יעשו שבתותיהם כפי חשבון הימים ממקום שיצאו משם, ויום שביעי שלהם הוא שבת (וביום הסמוך המסופק יחמירו במלאכות). וכן ימים טובים (דלא גרע מהולך במדבר דמונה ז' ימים לפי חשבוננו), ונמצא שיתכן שיהיו יהודים אורחים במקום אחד אשר ישמרו שבת בשני ימים אחרים, כל אחד לפי מקומו שבא משם, וראה בספר הברית (ח"א מאמר ד' פי"א) שני ספינות מפליגות בים ונפגשו יחד, יתכן שלא ישבתו שבת בשוה אלא יהיה הפרש ביניהם יום או יומיים (וראה להלן אות ג', וכעין זה להלן אות ד' לענין קוטבי כדור הארץ). וכן בדין, כי איך נסמוך על חשבון הגויים אשר שם, והרי מזמן לזמן מתפרסם שמשנים שם הגויים חשבון הימים (לפי כיבוש הארצות והאיים על ידי מדינות שונות), ומשום את היום כפי היום שנהוג בארצותיהם, וכפי שקרה באלסקה שכשהיה תחת כיבוש רוסיה היה היום כפי רוסיה (המקדים את ירושלים), ולאחר שמכרוהו לארצות הברית (בשנת 1867 למניינם) שינו היום כפי מדינות ארה"ב (שמאחר את ירושלים), וכן בניו זילנד לפני כמה עשרות שנים שינו את היום, וכן באיי הפיליפיניים (בשנת תר"ו), ע' שו"ת בני ציון שם, וכן בעוד איים שונים ששם שינו את היום עתה בעת האחרונה לפני כעשרים שנה, ולכן רק במקומות אשר נתיישבו שם מבני ישראל וכבר הוחזק להם יום השבת כספירת אנשי המקום ההוא, שוב אין ביכולת לשנות, וגם האורחים נגררים אחריהם. אמנם יש שוב להדגיש ולציין כי לפי דעת החזון איש אין בכלל הנ"ל כלום, כי לשיטתו בכל ענין יש לשמור שם השבת לאחר ירושלים בלא הבט אם נמצא בישוב של יהודים אם לאו, ומאידך להגרמי"ט תמיד יש לשמור קודם ירושלים, וכנ"ל בשם הגרי"ש אלישיב זצ"ל. 27. וכפי שכתב החזו"א (בקונטרס י"ח שעות) עפ"י דברי היסוד עולם הנ"ל שאין לחלק יבשת אחת לשניים, כי נמצא שני שכנים סמוכים אחד לשני וזה שובת ביום אחר משביתת השני. ולכן לענין יושבי סיביר וסין ואוסטרליה וכו' אין ספק שנוהגין ששבת ויו"ט שלהם קודם לירושלים, ויושבי אלסקה אין ספק ששבת ויו"ט שלהם אחרי ירושלים. והנה אם כי לא מצינו מקור קדמון לחידוש זה דהחזו"א של גרידה, וביותר תמהו עליו לענין אוסטרליה שרק חלק קטן של יבשת זו אינו במקום הספק, וחלקה הגדול (אשר גם שם הישוב היהודי (מחוזות סידיני ומלבורן) נכנס למקום הספק (רחוקה 90 מעלות מירושלים), אמנם למעשה כבר הסכימו גדולי ההוראה בהחלט כהחזו"א לשמור שם שבת כפי יום השביעי דשם המקדים את ירושלים, והמחמיר יחמיר לעצמו, שלא לעשות מלאכות ביום הסמוך ותו לא, ע' שו"ת בצל החכמה ח"ה סי' צ"ט. ובתשובות והנהגות ח"ד סי' ס"ו וח"ה סי' פ"ה ומועדים וזמנים ח"ו סי' י"ד